

Előfizetési díj.

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

Egész évre	15 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy hóra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepekét követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám hóvá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

AZ ÉRTÉKESBB CIKKEK DÍJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések kiadandók.

Hirdetési díjak:

Hatszor használt garmond sor vagy annak tere 3 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppell Alajos (Wollzeile 22.) Hasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapestben: Hasenstein et Vogler hirdetés köv. rodáj Braun Ede hirdetőmenyi egynekége, Józsefkor 10. sz. 1 emelet

Nyitási díjak:

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

1875. utolsó negyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:

Félévre	8 frt
Negyedévre	4 „
Egy hóra	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.	

A megrendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólított könyvkereskedésbe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,

a „Kelet” kiadója.

A helyzet keleten.

Budapest, oct. 26.

(A.) Még mindig nem aludt ki egészen a mozgalom, a mely a nyár dereka óta Europa politikai életének láthatárán egyszer kisebb, másszor nagyobb mértékben fekete felhőként szerepel. Ez a felhő, noha a kebelében rejle fergeteg kitérésre nem jutott, Ausztria-Magyarországnak máris sok kellemetlenséget és igen tetemes költségeket okozott. Roppant tömegekben tödült át a lakosság Horvátországba és Dalmáciába s a szerencsétlen menekültek élemezésének és ellátásának költségeit napoként legalább tíz ezer frtra becsülik. Ha hozzá vesszük, hogy a határőrzésre bizonyos katonai intézkedések is szükségesek voltak, úgy nem csodálkozhatunk, ha majd annak idején jelentékeny összegekkel lép a közös kormány a jövőbeli delegatiók elé póthitel alakjában és a hercegovinai lázadás czimén.

Kétségkívül Ausztria-Magyarországnak áll főképen és mindenekelőtt érdekében, hogy a török kormány a föllázadt tartományokban a rendet és nyugalmat minden áron visszaállítsa. A mit az ide-

gen diplomacia e téren tehetett, azt a legközelebb minden irányban a legnagyobb készséggel megette. Ismeretes ama nagy actió, melyet a hatalmak Belgrádban és Cetinijében kifejtettek; ismeretes, milyen roppant nyomást kellett alkalmazni, hogy Szerbiát a lakosság élénk harci vágya daczára a semlegesség utain megtartsák. Az idegen consulkok a felkelők táborát is bejárták s ott a leghatározottabban a béke érdekeit képviselték.

Mind e mellett azonban a helyzet a keleten még sem vesztette el tökéletesen veszélyes jellemét. Ma ugyan a válság el van távolítva s a béke érdekei biztosítottabbknak látszanak, mint néhány héttel ezelőtt s javulás kétségkívül mutatkozik. De azért a komoly aggodalmak még végképen nincsenek eloszlatva, sőt néha-néha ismét olyan jelenségek mutatkoznak, melyek a lappangó katastrofa kitörését közel kilátásba helyezik. És ez igen természetes. A mig a hercegovinai mozgalom végleg elfojtja nincs, addig a szerb és a montenegrói lakosság a kormány minden tilalma daczára sem fog a semlegesség parancsainak megtartásához ragaszkodni. Már pedig tény, hogy az egyik fél kihágásai repressáliákra kényszerítik a másikat is.

Legközelebb az ilyen apró összeütközések csaknem kitérésre juttatták a háborút Szerbia és a porta közt. A szerb lakosság ismételtlen megszegte a semlegességet, mire a határon álló török csapatok hasonló pénzzel telelték s a kölcsönös panaszkodó olyan fokra emelkedtek, hogy a szerb ügynök csaknem eltávozott Konstantinápolyból. Az úgy ki van ugyan egyenlítő, de azért sem Szerbia, sem a fényes porta nem akarja a lefegyverzést megkezdni. A határon mindkét részlől roppant csapatmögék állanak csatakészen. Már maga ez a helyzet is veszedelmes, mert a két hadsereg az ősi gyűlöletnél fogva igen könnyen kormányok beleegyezése nélkül is hajba kaphatnak egymással. De ha ez nem is történne, azt a 100,000 embert, a kit a török kormány a szerb határokon összevont, kétségkívül sokkal célszerűbben lehetne a hercegovinai lázadók ellen alkalmazni. Roppant pénzbe kerül e sereg s a porta készleteit is fölemészti a nélkül, hogy a lázadás elnyomását bármiképen előmozdítaná.

E szempontból vezéreltetve a kühaltalmak folytatni fogják egy ideig szünetelt actiojokat Belgrádban és Konstantiná-

polyban. A mig a két ország hadseregét e határról el nem vonja, addig mindig felhetni valami váratlan incidentstól, a mely a nemzetközi békét veszélyezteti. S a mig a török sereg zöme Widdin és Nis körül áll, addig Hercegovinában a rend vissza nem tér s Ausztria-Magyarország nem küldheti haza hivatal és sok bajt okozó vendégeit. A diplomacia tehát most azt tekinti feladatának, hogy Szerbiát és a portát a hadsereg hazahívására bírják. Kétségkívül Szerbiának kellene e tekintetben a kezdeményezést megragadni; ő föltette europai garancia örködik, neki török invasiótól nincs mit félnie. De épen Belgrádban nem akarják a dolgot megkezdni, sőt inkább új csapatokat küldenek a határszélre. Valószínű, hogy ismét csak olyan erős pressio által lehet Belgrádban sikert elérni, minő nem régen alkalmaztatott. De a hatalmak remélhetőleg ezt is alkalmazni fogják, mert addig, mig a szerb-török határon két csatakész hadsereg néz farkasszemet egymással, a békét biztosítottnak tekinteni nem lehet.

Királyföldi apróságok.

N.-Szeben, oct. 27.

Tegnapelőttre Szebenszék közgyűlése volt összehiva. Ritkán történik ez; tudniillik vagy akkor, midőn az intrinsigens szász párt itteni kolompasai valamely újabb politikai hőbortot kiözve, azt a közgyűlése elfogadás végett rá akarják erőszakolni; vagy pedig akkor, midőn arról van szó, hogy Nagy-Szeben gazdag város létre, előre terveit cselgossággal elviselhetetlen terít. szóhason a falusi községek nyakába.

Lett volna a f. évi június elején és szintén ilyen területfronczvángolás végett megtartott közgyűlés óta gazdasági és egyéb tanácskozási tárgy bőven, amde ily aprókosságoskodással nem igen bibelődnek a szász politika intező kontármesteremberei, nekik — mint mondtam — a „Kreisversammlung” csak arra való, hogy vagy a szász politikán szemhunyorítására a legotrombább politikai „hetzre” (mily példálul Szapáry gróf vad alá helyezettetésére vonatkozó komédiás indítvány volt) chinai págodli módjára beleegyezőleg fejével bólintson; vagy pedig arra való, hogy a várossal természetellenes törvényhatósági házasságra kényszerített falusi községek követei a városi többség által a város kapsziséga kedvéért leszavattassék.

Felszólalni nem mernek nevezett közsé-

gek követei, a mennyiben ezek szász ajkúak, még akkor sem, midőn arra kényszerítik, hogy saját kezükkel fenjék a kést, melylyel a város császárvágrást készül ejteni erszényeiken; mert ezen követek nagyobbára vagy községi jegyzők vagy falusbírák lévén, mukkanni sem bátorodnak a hatalmaskodó városi senatorok és egyuttal falusi inspectorok porukája ellen; inspector uramók pedig egy huron pendülnek a szász „macherekkel.”

Ily körülmények között bizony nem nagy csoda, ha a szász vatikán teriorismusa folytán a szabad vélemény nyilvánítása elnyomva lévén, az érdeklődés a közéleti iránt a szász közt egyre lankad és napról-napra közüle mindinkább kivész, kevés embernek kedve lévén magát annak tenni ki, hogy a „Tagedlatt” csordásai kondásosan nemzetárulónak lehurrogassák; nemzetgyilkosnak pedig e fekete gárda czinkosai mindenkit ki, kiáltanak a „ki derüre” borura ugyanazon követ nem fuja velők.

Az előrebocsátottak után nagyon természetes az, hogy a kihirdetett közgyűléseken ritkán jelenik meg a határozatképességhez megkívántó fele az összes követszámmak; a falusiak nem igen sietnek, miután tudják, hogy hasztalan minden erőlködésök, mert a városiak úgy is leszavazzák; a városiak meg azért nem rohannak lóhalálába a városházára, mivel egyrészt abban biznak, hogy mindenesetre többségben vannak, másrészt meg úgy okoskodnak, hogy a „Kreisversammlung” náluk nélkül is elfogad, bármint indítványozzon is Gebel Princi az „Ausschluss” nevében.

Igy a tegnapelőttre összehívott közgyűlést sem tarthatták meg, mert, d. e. 9 órátl kezdve fél 11-ig nem jelent volt meg a szükséges tagszám.

Sirt is tegnap a „Hermanstädter Zeitung” ezért, mint a pogány gyerek, összezsapvan kezét ámultában, hogy városiak még akkor sem jönnek, midőn a „nemzet jogai” érdekében a kormányhoz és udvarhoz menesztendő küldött megválasztása, van napirendre kitűzve!

No gyönyörűséges ítatást, fundált, ki ezen megválasztandó küldött részére Gebel, Teutsch et Compagnie! A deputatio kötelessége legyen abban mesterkedni, hogy a kormány a királyföld rendezésére nézve irányadókl azon alapelveket tekintve, melyek a szász universitás 1872. évi decz. 16-ki fölliratában ki vannak fejtve.

Ezen alapelvek szerint a szász egyetem követelte, hogy a belügyminister, ha a királyföldi viszonyokhoz csakugyan hozzászólni akar, tartsa kötelességének, hogy az universi-

tás által összekomponált XII. pontu törvény cikket az országgyűléssel változtatlanul fogadtassa el; ama föllirat ezt is roppant concessioul tüntette fel, mert szerinte az universitásnak joga van, hogy a ministerium és országgyűlés mellőzése kövételül a koronával alkudozhassék ám.

Tudva van, hogy ezen hallatlan impertinenciának az lett a következtése, hogy Szapáry gróf az universitást elbitorlta egyáltalában minden politizálástól; méltán; sok volt már akkor is a dúlia portio abból a portékából; mert vagy ne politizálnak a „Kreis”-ok, vagy pedig ha ezek élnek e joggal, ne bitorolja azt az universitás.

Említett küldöttég tagjainak számára Gebbel fejeként 7 forint napi díj és a vasuti költség megtérítése megszavaztatást indítványozza a — szék pénzarából.

Valahányszor az egyik, vagy másik szász koryphéus Budapestet vagy Bécsét közöltögen (auf Regimentskosten) megakarja járti, jó emberei mindannyiszor ilyenféle deputatóságokat fundálnak ki. Arra nem tudok én esetet, hogy ezen heretajtnak közül valamelyik — habár a legvagyonosabb emberek sorába tartozott is — saját költségére vállalt legyen deputatosságot „nemzete érdekében.”

Gebbel diurnumos indítványa meztösgyunt rejt magában; a székkassában t. i. nem csak hogy semmi sincsen, de a semminél is kevesebb az, a mi benne van, miután a városi képviselőség a székkassát úgy eladósította saját többségi szavazatával és saját városi pénz-tára javára, hogy a falusi községeknek a hátuk is ropog bele. — Azt pedig a mi vatikánunk augurai csak nem képzelik, hogy a kormány a városi többség által a falusi községekre netán kirovandó ilyes deputatio nalis sarcz fölexequatitását meg fogja engedni?

Hja, elűnt az a szép idő, mikor a város a faluka önkényűleg terüt vetett ki és azt mint polgári és bírósági hatóság is con amore exequatitatta.

A deputatios rovatat ellen első sorban a román községek követei fognak tiltakozni.

Helyes. Ha a „Tageblattisták” bolondok házába illő instructioval ellátandó deputatiót akarnak; ám teljék kedvök, hanem fizessék aztután nagy hazafiasan saját zsebükből a költségeket.

Magyar lapok szemléje.

A „Nemzeti Hirlap” a Strossmayer püspök és a magyar kormány közt kitört konfliktust ismerteti. Strossmayer a panslavismus

tem D. városban. Minden segéd-eszközöm hiányzott. Ruhám a legroszabb állapotban valának.

Különböző országok külön divatját képviselém.

Inexpressible-em csinos volt, de a kabát! sz. Kleophas ez a kabát! Egykor egy német deák kabátja volt, rettenetesen összekopva, tetejében széles bársony galérral. Az ötletek kifehérlettek és a bársony gallér ugynezt ki, mintha valaha a paradicsom-kert valamennyi csigája rajta sétált volna ott havván különböző nyomait.

Szállásbéremler még tartoztam.

Háziaszonyom szegény, de jószívű volt s ismervén helyzetemet, nem zaklatott. Sokszor történt, barátom, hogy sétálni indultam ebédre-menés helyett, mert még egy darabka kenyérre valóm sem volt; aztán kezemben fogvájával indultam haza, s az én jó háziaszonyom azon hiszemben volt, hogy én dicsően ebédelttem. Végre mégis fölfedezte ámitásaimat s gyakran meghívott ebédre, de én meghívásait el nem fogadtam.

Sokkal büszkébb voltam! Azután megtudtam, hogy ő is szegény s mehezen keresi meg élelmet!

Szegénységemet addig, mig csak enmagamról volt szó, föl sem vevém, de ha Aurorámmal a szép sétányokon járkáltam, hol a D. város árusai különböző csecsebecskéket árul-gattak, nagyon aggasztott pénznélküliségem. A virágárusnők szépfüzérékkel kínáltak bennünket és én tudtam, hogy Aurora nagyon szereti a virágokat, de nálam egy fillér sem volt! Megeshetett volna, hogy ő a sétálástól fáradtan, epedően nézhetett volna a körülüle gyümölcs-és csemege bódákra; egyszer hirtelen betegnek tétetem magam, mert ő csodálkozni vágyott.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Szerelmem története.

— Beszély. —

Mit nézel oly figyelmesen barátom? Szemeidet minduntalan körüljártatod a szobában. Fél jó kedvvel, fél búsan merengel minden egyes tárgyan. Mit jelentsen e szokatlan ábrándozás?

Ah! most tudom, te fiatal nőmet nézed. Ugy van! nagyon örvendek, hogy őt oly bámulandó szépek találod.

Bizony szép látvány is ő, midőn a lámpa reá veti halvány világát és hollófürteire, melyek hosszan lenyulva beárnyékolják hatványakat.

És ha még hófehér picziny keze azokkal játsznai kezd.

A thea göze felszállt a szobában, lebegésben különféle virág-alakokat képezve. A szén világos virágallag égett és megvilágította az ezüst kandelabrokat és thea-edényt. Ifjú barátom kinyújtott lábál ül a kandalló egyik oldalánál s szívarát — a melynek szívasára nőmtől különös engedelmel nyert, — negédesen tartja ujjai között.

Én a másik oldalon a „Bleakhouse” utolsó füzetét tartva kezemben, épen most fordultam el lady Bedlock kínos halálától s szemeim kárpótlásul, titeket a barátokat láttam itt elmerengve ülpi. És midőn az asztalkánál ülő dísz, szép alakra esett tekintetem s ez reám szegte merengő szemsugarait, a szívem úgy ele lett és egy mély fohászt küldök koble-

ből az Istenhez ennyi nyugalom — ennyi boldogságot.

És te fűnséges alak, mint örvendek, hogy nem kell ugy barangolnod a pusztá utakon, mint ama szegény ledy barangolt, mig férje honn butúl leverten, szótlan könynyezett!

Azt mondják, hogy boldog vagyok téged bírhatni kedvesem.

Jó, beszéljenek! Tudom én azt ugys.

Nó, de hiszen annak idejében voltak szenvedéseim is, az igaz, hogy nem volt soha ok kétségbeesni, mert semmi bűn tudata nem terhelé lelkünk; de mégis elég keserű órátl él-tünk át, sokat kellett vitorlánuak ellenkező szelekkel küzdeni, mig életutunk ama pontjára jutánk, hol a boldogság bennünket varva, rejtőzött.

De most szinte kiolvasám, barátom, bámuló szemedből és félig nyílt ajkaidról, hogy valóban kiváncsi vagy szerelmem történetére.

Jól van! ha nóm megengedi, ám legyen.

A sötét szemek beleegyezőleg néztek reám és rajtuk talán szerelmünk bus multja, felett egy fájó köny ragyogott.

Egy csöket kedvesem, mielőtt elkezdeném!

* * *

Azt tudod már barátom, hogy nóm születnek egyetlen gyermeke. Valóságos nemes vér, külföldön növekedett, ott is találkozám vele először. Még igen fiatal volt, mondhatnám gyermek s én bár néhány évvel idősb voltam nála, mégis csak kis fiú voltam. Na de a szerelmemnek a korra semmi gondja.

Egykor a szép fekvésű D. város közelében sétálva, dobogást hallok, hátra nézek s im egy fiatal nő vesződik egy lóval, mely nem

akar menni, a nő egészen zavarban volt. Közében csak finom lovag korbács volt s ezzel is olyan félve ütött makacs paripájára! A nemes állat minden vesződés daczára füleit szegte előre, de helyből ki nem mozdult, olykor mintegy enyelgve, hátra rugott, bizony a gonosz tudta tán — feltehetjük okosságáról — mily könnyű kis teherrel van dolga! De most az urnó kipirul s magasan feltartja korbácsát, de a paripa azt még kevésbé veszi számba, az útszélről mozdulni sem akart.

A fiatal nő egészen elsápadt, szemei a ló szemtelen viselése miatt haragban égtek; néhányszor rám nézett, vagy tán inkább meg lehetős vastag séta botomra, melyet alkalmaztunk vékony korbácsával felcserélni ohajtott. Ily vágnak nem sokáig állhattam ellent; aztán meg én nem szeretem nézni, ha egy szép nő haragszik, szótlanul előléptem tehát, és egész erőmből rá ütöttem a makranczos paripára. E merész kísérletem bámulatba látszék ejteni a nemes állatot, alig akarta megfogni, honnan jöhet oly egyszerre ama kemény csapás?

Ez egész másként hangzott, mint az urnó vékony korbácsa; egészen meglepetni látszott az esemény felett; épen ismételní akar-tam az előbbi műtétet, midőn a paripa magasra emelé fejét, s szabatköz nyertést téve, elrohant; urnője gyorsan hátra fordult és kis kezével köszönetet intett.

Ez volt első találkozásom nőmmel, kit még akkor atyja nevéen, M. Aurorának hívtak.

A második az egyházban történt. Ögynöni ment szegény, oly bus, oly levert vala. Én a templom ajtóban álltam, ő a lépcsőknél jött, kísérletve, nagynénjétől — rettenetes öreg asszony, örökös náthával megáldva, szegény Au-

egyik oszlopa a Diakovári seminariumban a boszniai fiatal papokat szláv szellemben oktattatja. Miután a diakovári seminarium fél millió subventiót kap az államtól, az illető érdekelt állami közegek közt elhatározottat, hogy a diakovári seminarium Esztergomba fog áthelyeztetni: a pápai nuncius Bécsben bele is egyezett az áthelyezésbe. Strossmayer azonban egyenesen a pápához fordult, s IX. Pius elrendelte, hogy a seminariumnak Diakovárban kell maradnia. A magyar kormány igyekezett a dolgot változtatni, de minden törekvése sikertelen. Vagyis: az államnak ezentul is fizetnie kell ezen félmilliót, melylyel Strossmayer agitatorokat nevel a magyar állam megbuktatására. Nem teheti fel a magyar kormányról, míg meg nem győződik az ellenkezőről, hogy egy fontos nemzeti kérdésben oly könnyedén feláldozta volna a magyar állam érdekét. Nagy érdekek várja tehát ez ügyben a kormány nyilatkozatát.

A „Pesti Napló“ a valuta rendezést kívánja, mert ez egyetlen alapja lehet az egészséges forgalomnak. De ha a kormány valutát kíván rendezni, előbb szerezzen erőt idehaza a gazdasági fejlődés restaurációjában s aztán lesse ki a jó időt, mikor olcsón kap pénzt és éreztetést. Mert a rossz vért kieresztani a testből s nem gondoskodni jobb vér képzéséről s infusiojáról, halálos cura volna. Ezért badar az osztrák felfogás, hogy előbb rendezzük a valutát, s aztán a bankkérdést. Voltaképpen a kettőt egyszerre, s kapcsolatosan kellene rendezni. De ha a valutát rendezni hamarosan nem lehet és nem tanácsos, a magyar nemzetgazdaság igénye követeli, hogy a hitelforgalom valuta nélkül is szabályoztassék. A bankkérdés megoldása a papirforgalom, mint statusquo alapján képzeltető s kivihető, s jótékony hatással lesz bizonyára, bár tökéletes nem lesz valuta nélkül: ellenben valuta-rendezés a nélkül, hogy gondoskodva lenne a hitel-igényekről, gazdasági absurdum, s végzetes experimentum volna. A bankkérdés megoldása előkészítő lépés lehet a valuta helyreállítására annyival inkább, mert egasséget és erőt kölcsönöz a nemzetnek, mely ily nagy operációra készül, s kell, hogy a magyar kormány és politikusok a dolgot ezen oldalról is figyelembe vegyék.

A „Hon“ kéri a kormányt hogy táutorithatlan legyen Austria irányában, mindazon méltányos és jogos követelésekben, melyek a dualismus szoros folyományaival megférnek. Az elégtelenség folyton szórja a gyanut. A nemzet feltétlen bizalmán megtörik az, s termékeny talajra nem talál. De az is tagadhatlan, hogy a vám és bankkérdés oly szakkérdések, melyekben a nemzet csak követel, de támogatásban, előleges tanácsban a kormányt nem képes részesíteni. E téren ő szabadon, de annál nagyobb felelősséggel áll azon nagy zajlák megindított harc ellenében, mely az osztrák sajtóból átsapott. Nagy a készüllet, növekedik az ellenállás. Ezzel szemben a magyar kormánynak saját erejéből és készségében kell támasztalálnia, biztosítva levén ar-

Ha valaha kedvem volt lopni, úgy ez most tépőpontját érte el. Valóban sokszor megfordult agyamban az éji madarak nemese mestersege.

Végre bátorságot vettem magamnak, neki egész helyzetemet bevallani. Félelem és rettegés közt vallám a szegénységemet.

Elmondám: mint voltam gyakran ebéd nélkül, hogy zálogosítám el ruháimat. — mint várok most egy örökséget, — melyet minden szegény ember vár — s ha nem nyerem el, koldusbotra jutok; mindezen dolgokat elmondám neki komolyan, helyenkint könyezve. Milyen szépen hallgatott ő! Milyen szépen beszélt hozzám, vigasztalólag tévé kezembe kis kezét, s nyakam körül foná gömbölyű karjait, mintha ő, a gyöngö, szende nő, erős szerelmével minden nyomorból ki akarna segíteni! Ő felvidított s jókedvre hívott fel, s ajánlkozott szenvedéseim osztályosának. Sirtam örömemben, hogy őt ily hűnek találtam; ajánlatát nem fogadtam el, hisz sokkal jobban szerettem őt, mintsem bármily keveset is szenvedni lássam.

Nemde Aurorám, kedvesem?

A közben kezdtem rosszabb és rosszabbul kinézni, és az én hajdani német diák kabátom az öltöseként mind jobban kezdte fehéredni, s egyetlen pár cipőm a szégyelmenes utolsó stádiumában volt. Egy szegény nemes ember szívét pedig szerintem mi sem győtri jobban, mint a rongyos cipő.

— Az elvesztett kalapot különböző mentő okokkal lehet viselni, p. o. a mult este kicserélték a színházba kalapod, s most barátom a régít kénytelenítettel hordani, vagy: a hidon sétálva, egy udvariati szelőroham a vízbe sodrá; vagy pedig: tévedésből valami estélyen kicseréltetett és te most a hátra hagyotrat viseled. Mindezen mehetségek érvényre tállhatnak egy kopott kalapnál, de egy pár rongyos cipőt még az államgyógyász sem védelmezhet. Ilyen tevédek cipőnél sohasem történe, azt csak el nem hiszi senki, hogy valakinek topánját a szél lekaptá volna lábáról,

ről, hogy érdekeink megvédésében a halgatag Magyarország erőlyesen fogja támogatni. Kivánja tehát, hogy minél előbb és minél erőlyesebben vessen fel Ausztriának az alternatívát. Nekünk okvetlenül önálló jegybank és a vámügyekben való megkötöttségünknek megszüntetése kell, csak ez áron békülünk ki a közös vámterülettel és a nagy hadi kiadásokkal. E követelésünkbl sem időre, sem a lényegben, mértékre nézve le nem alkuszunk, ezt tudja a kormány, tántorithatlanul érvényesítse azt, ha csak lehet kiegyezéssel, ha nem, akkor a lejáró szerződés megszakításával.

Román lapok szemléje.

A „Telegraful Romanu“ ellene van annak, hogy a Királyföld rendezése ügyében Szbenzék közgyűlése a m. kir. miniszteriumhoz s ő felségéhez deputatiót küldjen s csodálkozik, hogy a százosk azon hiedelemben vannak, hogy ha az erdélyi részek másképpen rendezetnek, mint a hogy jelenleg vannak, végképen elfognak pusztulni. Azon véleményben van, hogy a kiben meg van az erő, az nem fog a törvényhatóságok rendezésétől vagy az arrondirozástól megjelni. A jelenlegi felosztással egyáltalában senki se lehet megelégedve s akár hogy üssen ki az új arrondirozás, a baza megmarad s a nép, egy államé s egy hazáé lesz ezután is. A románok nem lelkesülhetnek egy ideális hatóság fentartásáért s azért egész erejükből oda fognak hatni, hogy elérjék azt, a mi okvetlenül szükséges, t. i., hogy az administratio könynyebb tétessék s az lehető legkevesebb költségbe kerüljön.

A „Federatiunea“ rossz néven veszi a román férfiakról, hogy minden irányban abszolút passivitást folytatnak, lármáznak, de ha aztán tetteire kerül a dolog, ők az első, kik visszavonulnak, sőt még az ellenpártnak is segédkeznek. Azon halgatag hiedelemben van, hogy Erdély Magyarországhoz csatolatott, az ország többségét tevő román nemzet belegegyezése nélkül. A nemzet vezetői tiltakoztak ez ellen a balászfalvi híres pronunciamento által. Ezt azonban se a kormány, se az uralkodó nem miltatta figyelemre s tovább folytatták a megkezdett tervek keresztültvitelét. Az oláhok ezután Szerdahelyt gyűlést tartottak s elhatározták, hogy a parlamenti életben nem vesznek részt mindaddig, míg kérelmek meghallgatva és teljesítve nem lesz s ennek következtében megállapították a passiv politikát. Az idő felt s Budapestre egyre másra gyártották a törvényeket Magyarországhoz lakói, következőleg az oláhok részére is. S mit mondott a román nemzet ehez? Hallgatott s fizette a kormány által követelt adót a nélkül, hogy valami jótéteményben részesült volna. Az oláhok egy nagy része ekkor belátta, hogy a passivitas mit sem ér, mert a kormány semmit sem akar rólok tudni, sőt még örvend e magatartás felett, mivel halborithatlanul folytathatja a magyarizálás munkáját, de másfelől a többség azt is belátta, hogy a képviselőválasztásokban s a törvényhozás teendőiben való

mikor a hidon sétált; egy hasadók a felbőrön vagy egy beszakadt talp, elpalástolhatlan jelei a szegénységnek.

Es hidd el barátom, ha cipőd az oldalán el van szakadva, az utozán mindenki épen e sebre néz, hiába kened be tentával a kifehérlő harisnyát.

Ezt is próbáltam én. Egy néhány percig szépen megmaradt a betentázott harisnya rész, de negyedórai sétálás után elváltoztatja helyét s ismét ott vigyorog a kísérteties fehér folt. Ha vékony a talp, mily belső félelemmel megy az ember a durva kövezeten.

Hidd el barátom, hogy a rossz cipő a legnagyobb szerencsétlenségnek egyike. És az enyimek nagyon rosszak voltak. Ballábomról elvesztém a cipő sarkát, a jobb cipő elején pedig nagy ujjam méltóztatott egy kériheletlen nyíláson megjelenni, kériheletlen, mert hiába próbálám posztóval, festett barisnyával palástolni, misem használt. A nyílás mégnaponta nagyobodott és nem messze lenni látszott az óra, melyben lábam diadalmasan, mint a hernyó, eldobja gubóját és a világba lép.

Édesem, mondá Auróra egy reggeli sétának alkalmával, hiszen magáoskának cipői borzasztó rosszak, miért nem húz másikat? És e szavak alatt olyan, pénzügyeim állásáról mitsem tudó tekintet vetettél reám, hogy lehetetlen volt neheztelem.

— Ön elfelejti Auróra, hogy a cipőt pénzért veszik?

— Oh, bocsnat! — szolt megszoritva kezemet — arra nemis gondoltam, de hisz itt cipőszem, szolt mintegy hirteleni gondolatból megragadtatva, miért nem megy el hozzá?

— Ha ön az öreg Bernátot gondolja jó Aurorám, akkor ismét egy bizonyos dologra kell figyelmeztetnem önt: ő csak nőnek varr topánt, s alig hiszem, hogy jól összehangzanék vénkabát és az új csinos nóczipó.

Szabó Géza.

(Folyt. következik.)

részvétel sem tanácsos, mert Erdélyből alig lehetne nagy bajjal 15 képviselőt kiszorítani. Nagy volt tehát a zavar. Ekkor néhány férfi értekezletet hívott össze Nagyszombatba, hogy megbeszélve a helyzetet, vitassák meg, mily állást foglaljon el a nemzet a jövőben. Az értekezlet május 23-án tartott meg. Egy rész az aktivitás, a nagyobb rész az abszolút passivitas mellett ayilatkozott. A többség végre is, a jövőben követendő zsinormértékül a passivitást fogadta el. S most napirendre jött az, hogy a hozott határozatok fogatnba vétele végett egy bizottság választassék. Egyik is, a másik is különböző ürügy alatt kivonta magát e bizottságból, de hát végre is csak meglettek választva a bizottságnak tagjai, de a közbejött események nagyon csökkentették az értekezlet határozatát. A nép a választások alkalmával nem igen volt informálva; s a kormány emberei pressiót gyakorolva, többeket vontak a gyengék közül a szavazó urnához, csakhogy elmondhassák a világnak, ime a románok is részt vettek a választásokban. Sőt több helyt a passivitas védelmezői segítették a magyarokat, hogy a román nép képviselői lehessenek.

A román nemzet hírlapjai constatálták, hogy a többség nem vett részt a választásokban s így az erdélyi románok abszolút passivitást folytatnak. Ő e politikát nem érti, mert látja, hogy a kormány tetszés szerint működik s nincsen ki egy hatalmas „veto“-t kiáltson. Erdély részére külön választási törvényt hoztak, azért, hogy a román választók száma apadjon; a megyék újból rendezetnek a kormány belátása szerint a magyar érdekek előmozdítása tekintetéből; a törvényszékek s más államhivatalok, kizárólag magyar helységekbe összpontosittatnak; a románnyelvet mindenün nem kizárják, sőt még a földmives román is legegyszerűbb kérelmét Bendeguznak kedves nyelvén kell, hogy szerkessze, mert ellenkező esetben egy év lefolyása előtt eredményre nem számíthat: ma vagy holnap még azt a rendeletet is kiadhatja a közoktatási miniszter, hogy a felekezeti tanodákban a magyar nyelvet tanítsák: a magyarok részére egyetemet, színházat, könyvtáratk állítanak az állampénztárból, a románok még tankönyveket se irhatnak, mert azok az iskolai használatból kitiltatnak.

S mit tesznek evel szemben a nemzet vezetői? A világon semmit! Kimondották az abszolút passivitást s hagyják történni azt, a mi történik. Biztosít mindenkit, hogy a nemzet ügyeit illető dolgokban szájál mindenki legelől jár, de mikor tetteire kerül a sor, midőn egy nyomorult szolgabíró kezd a kormány tervei mellett működni, a románok halgatnak, mint a hal; ha az alispán vagy épen a főispán kezd működni, nemcsak halgatnak a nemzetnek nagy vezérei, hanem lelki furdalás nélkül segédkeznek a zsarnokoknak a végett, hogy mélyebben áshassanak le a nemzet gyökereihez. Szomorúan látja, hogy Barnutiú, a nagy román halálával kialakult a románok kebeléből a nemzetiség és hazafiság. Nem szólna ugy, ha tudná, hogy a jogászok a nemzetgazdaságra is ügyelnek, világosítják a népet s ösztönzik tökegyűjtésre, hogy a nemzetet tönkre tevő charlatán zsidókörmei közül, melyek a nemzetet szívják, megmeneküljenek; ha tudná, hogy mindnyájan az egyházi és tanfőriak köré csoportosulnának s segítük ezeket az előmenetelben. De miután azt látja, hogy minden irányban valóságos passivitas uralkodik, bámulat fogja el, hogy hová lettek azok a jeles férfiak, kik ezelőtt 12 évvel képesek voltak Dáciát restituálni. Mi pedig azon bámulunk, hogy dacára annak, hogy majd mindenik román lap leplezetlenül bevallja, miszerint épen saját télenységük miatt vannak mindenben elmaradva, hogy ők zárják ki magukat kézakarva a nyujtott előnyök élvezéséből, még is elég vakmerők folytonosan azzal igzatni, hogy a magyarok a román nemzetet gyökereiben elpusztítani szándékoznak. Nincs is kényelmesebb helyzet, mint benyúlni s annak eredményét a hátramaradást a magyar nemzet s a kormány hibájával róni fel, holott az kizárólag saját restségük és éhetetlenségük bizonyítéka.

KÜLFÖLD

Kolozsvár, 1875. oct. 28.

Vilmos német császár haza érkezett Berlinbe. A nagy utazás nem volt ugyan kártékony hatással egészségi állapotára, de mégis annyira elfárasztotta, hogy nem fogja személyesen a birodalmi gyűlést, mely holnap ül össze, megnyitni. Hogy Bismarck herceg jelen lesz-e a megnyitáson, még nem tudjuk. A lapok mostanában igen sokat foglalkoznak a cancellárral s épen nem nagy gyöngédséggel nyilatkoznak róla. A többek közt szerföltött rossz néven veszik tőle, hogy Wagener államtanácsossal, az ismert reactionariussal, újra bensőbb viszonyba lépett. Azzal is vádolják, hogy Wagener által a kormány többi tagjait megtámadtatja a lapok-

ban. Hogy e támadásokat hasonló pénzzel fizetik vissza neki, az gondolható. Így például egyik berlini lap táviratot közöl, melyet, amint mondja, az orosz csár intézett a tavasszal Olga württembergi királynőhöz. A távirat így szol: „A berlini futó bolond (l'empoté de Berlin) minden kezességet megadott a béke fentartása iránt.“ E szép czim alatt a csár Bismarckot érti.

A lapok általában azt hiszik, hogy a birodalmi parlament ülészaka igen viharos lesz. A költségvetés 1876-ki előirányzata 15 millió márka deficitet mutat; a hadügyi szükséglet a jelen évhez képest mintegy hat millió márkával emelkedett. A birodalmi kormány a hiányt a börze-adóval, melyből 7½ milliót vár, s a sűrűd emelésével akarja fedezni. Az egyes államok quótáját nem akarja emelni, minthogy a pénzügyi helyzet ezt nem engedi meg.

A francia közvéleményt a „Journal de Debats“ egy nyilatkozata, melyet Say Leopénzügyminiszteről származónak mondanak, foglalkoztatja. A communique azon aggodalmaknak ad kifejezést, hogy a választási törvény tárgyalása miniszterválságra fog vezetni. A lap biztosnak mondja, hogy Buffet a megénkinti szavazás elfogadása esetén mindenesetre visszalép s a mostani cabinet megszűnik. E cabinet-ről a communique így nyilatkozik: „A miniszterium homogen, a mennyiben alkotmányos kormány, alapításáról van szó, de akkor nem homogen többé, midőn a belső közigazgatási kérdésekre kerül a sor.

A Buffet-Dufaure-cabinet alkotmányhű, de nem homogen a szó tulajdonképeni értelmében s egy parlamentáris csata a homogenitás hiányát feltárhathá. Buffet ur kifejezheti személyes politikáját, és még egyszer, a mit különben nagyon sajnálnánk, hadat üzenhet a balközépeknek. Sőt — ez is lehetséges — többségre vergődhetik; de közvetlenül diadala után új kormányt kellene alakítania; mert Dufaure és Say urak nem maradhatnak miniszterek, ha olyan többség keletkeznék, melyhez barátaik nem tartoznak. Végül azon aggodalom is felmerül, hogy a miniszterium belső politikája megvitatását túl nem élné; mert akárhogy végződnék a harc, több miniszter kénytelen lehetne tárczáját letenni s visszalépésök az egész mostani igazgatás bomlását vonhatná maga után.

Ez érdekes nyilatkozattal most minden lap foglalkozik. A „Temps“ azt mondja, hogy a köztársasági párt elő fogja terjeszteti azt az interpellatiót, melytől a communiqué úgy fél; az egész belpolitikai vita tárgyává fog tétetni. A harc megindittatik s vagy Buffet, vagy pedig a két szabadelvű miniszter távozásával vagyis a jelen regime megdöntésével kell végződnie.

A spanyol fővárosban megindult a választási és pártmozgalom. A többek közt Pascual Cases egykori köztársasági képviselő azon kérelemmel járult a belügyminiszterhez, hogy engedje meg, hogy pártját választó gyűlésre hívhassa össze. A miniszter kijelentette, hogy a törvényes pártoknak teljes választási szabadságot biztosít, de meg nem engedheti a gyűlésezést olyan pártoknak, melyek a jelen intézményeket el nem ismerik.

A hercegovinai csataterőről jelentik, hogy oct. 21-én és 22-én Zubci kerületben makacs harcok vívattak. A lázadók nagyobb tömegekben már nyolcz nappal ezelőtt intézkedéseket tettek Zubci körül az állomásokat megerősíteni. Sáncokat emeltek, élelmi- és lőszert halmoztak föl s nagyobb haderőt is összpontosítottak a vidéken. A török főparancsnokok ezt látták s tudták, hogy a lázadók itt akarják teli szállásukat felútni.

A czél megakadályozására jelentékeny haderőt vontak össze, s megkezdették a támadást. A helyi viszonyok folytán azonban mindössze csak öt török zászlóalj és 12 hegyi ágyú vehetett tényleg részt a harcban. Így azután a támadók a legjobb haladásokban levő 1400 lázadó ellen semmire sem mehettek, s 152 halott és sebesült visszahagyásával Bivociba húzódtak. A lázadók 50 halottat és sebesültet vesztek. A montenegrói határon levő Niksicserődöt is gyakran megtámadják a lázadók, kiknek három faágyujuk is van.

Könyvismertetés.

(Folytatás.)

— Sertés tenyésztés. Az 1868-tól 71-ig terjedő időszak mezőgazdaságunkra kedvező volt, középszerű a termés, de jók az árak. A gyapjút keresetek, élelmi mozgalom keletkezett a szarvas-marha-tenyésztés terén; 40—60 frtot adtak esztendő s jó süléd párjáért. De a gabnatermelésünket sújtotta többféle csapások károsan hatottak állattenyésztésünkre is; különösen pedig a sertés tenyésztésre, melyre utóbbi időben legtöbb szorgalmat fordítottunk és pedig szép sikerrel.

Az utolsó három év mostoha kukuricza termései miatt a hizlaló nem mert vásárolni s ha vásárolt is, oly csekély árt fizethetett, mely a tenyésztő gazda költségeit meg nem

térítette. Hizlalóink így is belevesztettek, mert hitték, hogy magas kukuricza ár mellett nagy áron adhatják el majd a szalonnát. De jött az amerikai disznógyáros (szabadjan így magyarrá tennem a porkpakert) s 30—31 krért árulta az amerikai szalonna fontját; míg a mi hizlalóinknak itthon 1 font szalonna 32 krajczárjában állott. Ekkor adta elő magát azon eset, hogy a hús a szalonnával egyenlő áruvá lett, sőt megtörtént, hogy a hús drágább volt a szalonnánál.

Ekkor hazai hentesünk szívesebben árulta volna disznójú húsát, mint a szalonnát, de álmélkodva tapasztalta: mily kevés ösztövérlus van rajta! A mi hízó sertésünkben a zsír a hús rovására növekszik s a csekély sonkán kívül jobbára kolbászba való kővértés hús marad rajta; ezt pedig kevésbé keresik. Sajnosan győződött meg jékkor nálunk a hizlaló s általa a gazda, hogy a mi sertésünk tisztán zsírsertés, mely csupán kedvező kereskedelmi viszonyok alakulásakor hoz nagy hasznot.

Ezen túlságos egyoldalúság: a zsírsertés egyedüli s általános tenyésztése által saját magunknak csinálunk versenyt s a piacra vitt zsír nagy mennyisége által lenyomjuk itthon az árakat, hacsak a külföld sokat nem vásárol. S ha nem vásárol? elszökünk az állattenyésztéstől is. Beleesünk újra az egyoldalú rablógazdálkodás hibájába: természetünk csupán gabonát.

A bécsi nemzetközi kiállításon 160 drb. sertés jelent meg, négyféle fajtacsoportból: kisfűlű tisztavérűek, kondorszőrűek, keresztelések és angol tenész-fajták.

A kisfűlű (nápolyi) sertés kistestű, kopasz, fényes fekete bőrű; a misertésünknél jóval kisebb. A nápolyi sertés 6—8 malacot ellik, de malacot nehéz vele neveltetni, mert ha jobban étetik: el kezd hizni és elzüllik. Étekessége, hizókonyysága oly nagy, hogy a mint mondani szokták: „még a trágyadombon is meghízik.“ Húsa nem kiváló, zsírja olajosabb, mint hazai sertésünké.

Nagyfűlű tisztavérű a kiállításon nem volt, de volt a kevés kondorszőrrel vegyített nagy fűlűek azon hazai fajtája, melyet sok magyar gazda már kivesztetnek vélt.

Örömmel láttuk Tisza László által bemutatva a szalontai sertés-fajt, melyre hazánkban, hús-sertések létesítésénél még fontos feladat vár.

Áttérünk honi sertésünkre: a kondorszőrű mangoliczára. Ezen sertések nemesített minőségben főleg a Tiszától keletre eső részeken tenyésztetnek s ezen vidéknek nézetünk szerint jövőben is az eddigi tenészirányt kell ápolni.

Tiszántúl két fajta mangaliczát tenyésztettek: fejtét és feketét. A fejérnek nemesítése Kis-Jenőről indult; legszebb ilyen szőke sertést Okányból Schwarz ur állított ki. Az okányi sertések a terjesztést hazánkban nagyon, de nagyon megérdemlik; van azonban hazánkban sok oly vidék, mely ezen nehéz sertések tenyésztésére nem elég alkalmas; ide edzetebb, mozgékonyabb, sanyaruságot tűrni tudó állat kell. Ez kevésbé leend messze terjedő kereskedés tárgya s inkább a helyi fogyasztást fogja kielégíteni; ilyen viszonyok közé, mint nagyon alkalmast, ajánlhatjuk azon fajtát, melyet Debrecezenben Bereczki-féle név alatt tenyésztettek.

A hazai húsállatnak alkalmas szalontai fajtának megvan azon hibája, hogy kelleltinél gorbóbb s a mi fejlődést illeti, de talán javulását tekintve is lassu. Igen czélszerűen keresztezhető és nemesíthető lenne azonban, az angol, szintén hosszufűlű berkshirei fajtával.

A berkshirei sertés fekete: az angol essexitől abban is különbözik, hogy feje hosszú lábai pedig járkan keselyek és lapoczkái mögött többnyire egy-egy fakó folt látható. Feje rövid, homloka széles; állkapczái szépen teltek, fülei felálló mozgékonyak; nyaka rövid, igen széles és kellően borított. Dereka szép, hosszú, dongás és igen mély; de legremekőbb részei a vállak a (lapoczkák) és a koczok (sonkák); különösen a koczahajlás husossága meglepő. Lábai rövidek, erősek és egymástól távol állanak. Bőre finom, de szilárd és annyira bő, hogy egyes testrészeken táskás, de ez hizáskor teljesen kitelik. A tömör, nem csepeződő bőr és a sűrűb serte mutatja, hogy a berkshirei hazánk változékonyabb éga-ját is jól el fogja tűrni.

Ezen sertéstörzs gyorsan fejlődik. Azt állítják az angolok, hogy még legelőn is jól diszlenek és másfél éves korukig biztosan 5—6 vámmázsányi súlyra hizlalhatók. A kocza szapora, teljes, jó malacz nevelő; mindig 14 szapora fel lehet bugatni és 115 118 napig tartó vemhesség után elszőz 5—8 másodsor azonban már 8—14 malacot ellik. Tapasztalat bizonyítja, hogy kellő tartás mellett 2 év alatt 3 malacozást minden hátrány nélkül elbírn. A halandóság közte kevés; húsa porhanyó, jó ízű; zsírja ikrás és tiszta, fejr. A berkshirei azonban hosszán leirt jó tulajdonai mellett egy tekintetben követelő, és

Arverési hirdetmény.

Marosujvárt a marosi hidvám szedés, a melylyel a hid gondozása, a a hid-körül jegelési kötelezettség egybe van kötve, 1876 január 1-től három évre nyilvános írásbeli az alattírt hivatal iródjában november 12-én 1875. déli 10 órákor tartandó árverésen haszonbérbe fog adni, melyre a vállalkozni akarók azon megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint szabályszerű bélyegzett, s 10 % bánatpénzzel ellátott ajánlatokat a fennírt időig beadni sziveskedjenek.

A költével pontozatok hivatalos órák alatt bár mikor megtekinthetők.

A marosujvári m. k. sőbányahivatal.

(273) Britannia-ezüst (21—25)

az egyetlen fém,

a mely mindig fehérnek marad mint az ezüst.

s Angliában majd minden árucikk háztartásban található, mert oly jó, mint az ezüst, ára pedig szinte csak húszad-részet teszi a valódi ezüstnek, a britannia-ezüst pedig a következő árakban csupán

BRESSLER M. angol fémárú-táraban
Bécs, Stadt, Schottengasse 9 sz.

Kaphatni:
Kávéskanál, 1 darab 10, 15, 20, 25, 30, 40, 45 kr. —
2 ft. 2 ft 50, 3 ft.
Egykanál, 1 darab 30, 35, 40, 45, 50, 60 kr. —
1/2 tucet 1 ft. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5.
Kés, villa, egy pár csak 80 kr. (ezüsthélytel). —
1/2 tucet csak 4 ft.
Teasütrő, 1 darab 50, 40, 50, 60, 1 ft. nyéllel
vagy anélkül.
Pallók, 1/2 tucet csak 2 ft 50.
Tájszapphar, 1/2 tucet 2 ft.
Asztalkendő, esztendő, 1/2 tucet 2 ft 50.
1 borstár, 60, 80 kr. 1 ft., 1 ft 20.
1 csukorporzó, 60, 80 kr. 1 ft., 1 ft 50.
1 közli gyertyatartó, 60, 80 kr. 1 ft., 1 ft 50.

Gyertyatartók, álmok, nagyok, párja 1 ft. 8, 3.50.
4, 4.50, 5, 6.
Csémegedő, 1/2 tucet 3 ft 50.
Gyémekkanál, 1/2 tucet 1 ft 50, 2, 2.50.
Tejmerő, 1 darab 60, 80 kr. 1 ft., 1.20, 1.50.
Levesmerő, 1 darab 1.20, 1.50, 1.80, 2, 2.50, 3.
Feszítetek, valódi aranyozva s ezüsthel kirakva,
1 darab 12, 15, 18 és 20 ft. talpall.
Tálca, 1 darab 8 1/2 90 kr., 10 1/2 1 ft 20, 12 1/2 1 ft 50.
14 1/2 2 ft 16, 2 1/2 1.50, 18 1/2 3 ft 20, 3 ft 50.
(Csók, tájszapphar vagy szegletes).
Teadény, 2 személyre 15 ft., 4 személyre 18 ft. 6
személyre 21 ft. 8 személyre 26 ft.

Minden kigondolható cikk bálmatos olcsó.

BRESSLER M.

angol fémárú-tárának, Bécs, Stadt, Schottengasse 9 sz.

Videki megrendelések forduló postával utánvét mellett eszközöltenek.

Ha valaki óhajta, darabonként is szolgálunk, hogy az áru jellesege felől eleve meggyőződhessenek. 100 ftot érő vásárlásnál 10% engedel.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt a következő

1876-dik évre szóló

általános kedvelt dús tartalmú

Naptárak kaphatók:

Közhasznú Erdélyi képes naptár.

A vásárok pont s kijavításával, s a méter mértékek rövid ismertetésével és átaltoztatási táblázatokkal.

Tizenhetedik évfolyam.

Ára 26 krajczár.

Postán küldve 32 kr.

Irodai fali naptár 1876 évre.

Különösen hivatali használatra.

Katholikus és protestáns, görög-orosz és izraelita naptárral, helyeg- és illeték-táblákkal, s a Királyhágón ineni részek (Erdély) törvényszékeinek és járásbíróságainak táblázatos kimutatásával.

Ára 30 kr.

Postán küldve 32 kr.

Az Athenaeum nagy képes naptára.

Szerkeszti Beöthy Zsolt.

Tizenhetedik évi folyam. Számos fametszvényvel.

Ára 1 ft.

Ez a legszebb s aránylag a legolcsóbb naptár. Falusi gazda naptára.

A magyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanítók számára, Entz Ferencz, Gálóczy Károly, Grubiczy Géza, Kenessey Kálmán, Lávay Jenő, Lukácsy Sándor, Nyáry Gyula báró, Nyáry Ferencz, Rodiczky Jenő, Tormay Béla s többek közreműködésével, Szerkeszti Máday Izidor. Tizenkettedik évfolyam.

Ára 80 kr.

Borászati naptár.

Szerkeszti dr. Nyáry Ferencz. Harmadik évfolyam.

Ára 80 kr.

Protestáns új képes naptár.

Szerkesztette Dúzs Sándor, tanár. Ára 50 kr.

IPARUS naptár.

Szerkeszti Gelléri Mór, az „Alföldi Iparlap” szerkesztője.

Első évfolyam. Ára 50 kr.

HONVÉD NAPTÁR.

(Együttal katonai naptár.)

A magyar nép számára. Szerkeszti Áldor Imre.

Kilencedik évfolyam. Ára 60 kr.

A „népzsászolója” naptára.

A magyar nép számára.

Szerkeszti Áldor Imre Nyolczadik évfolyam.

Ára 40 kr.

(433) (6—30)
Legnagyobb bécsi

27

krajczáros

árudája

a solidasága s valódiságáról jól ismer

Pollák Bernát

BÉCS,

Kärntnerstrasse 14.

(via a-vis der Wehlburgasse)

az áruk valódisága és legjobb minőségéről lelkisimertető jóállás mellett egyenlő és kizárólagosan árusítja el a folyvást

minden idényre nézve

legnagyobb divat

gyapju- ruhakelméit.

Ép egy mindennemű vászon-divat, curruat és szőrmék, melyeket és bárony szalagok, valamint mindenféle guipur-csipkék, ezernyi más cikk-ekkel.

1848 1890

Minta- és áru-

jegyzék

ingyen és bérmentve.

A legkisebb megrendelés — utánvét mellett — pontosan teljesítetik.

A nemtetszők visz-

szavételnek.

(12—28)

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

(12—28)

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—